

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 140. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094268448/facsimile.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

mulige læsere en forklaring. Men han tilføjer, at han ikke var gal, da han skævede bogen, blot for privat.

Berlingske Tidendes anonyme anmeldelse (29.11.1899) indledes med det dictum, at »mere forvirret Bog mindes vi ikke længe at have læst«. Når til galskaben føjes den »mærkelige Retskrivning«, kan kritikeren ikke gøre andet end at overlade *Syner* til de få, der kan få mening i galskaben. Anderledes forstående er Sophus Claussen, der i en samle anmeldelse i *Illustreret Tidende* (28.1.1900) betegner *Syner* som en underlig bog, men han mener, at man må vente sig meget af »den Mand, der vil kende alle Kræfter og al Musik i Verdens».

Så er velkommen i digterlaget af en indviet mester fik Hjortø trods alt.

5. Temaer i forfatterskabet

Oluf Friis skriver i sin og Friis Johansens bog, *Knud Hjortø*, 1926, at dennes tre første bøger danner en optakt til det egentlige forfatterskab. Her præsenteres de emner og lokaliteter, der udfoldes i de senere, betydelige værker. Det drejer sig ud over *Syner* om *Hjemme fra ønen*, 1901 og *Knigt*, 1902. Den anden bog tager hjemstavens temaer op, inspireret af Johs. V. Jensens *Himmerlandsfolk*, 1898. Den lokale og fortrolige verden er her ramme om et kærlighedsdrama, hvor alle de færlige og eruptive sjælelige kræfter, som *Syner* bar vidne om, folder sig ud i drab og selvmord. Hjortø har selv udtrykt det sådan: »Hvor var det velgørende oven på den kosmiske svir at tumle med den velkendte lilleverden oppe fra Nordsjælland» (anført hos Friis og Johansen s. 21).

I *Knigt* skifter scenen til hovedstaden, hvor bondestudenten Henrik Stendal fører sig frem som meningsmager med en vis gennemslagskraft. Som en Johs. V. Jensensk vildmand fra det danske vilben gør han op med tidens lumre salonkultur for at få luftet ud – som bondepolitikerne året før ved systemskiftet drømte om.

I disse tre begynderbøger slår Hjortø en række temaer an, der forbindes og udviseles nærmere i den følgende, omfattende række af bøger. Stærkest og mest personligt står Hjortø indsigt i det